

Länstyrelsen
Gävleborg

Beslut om godkännande av älgförvaltningsplan för Ljusnan-Voxnan älgförvaltningsområde

Information om dokumentet

Detta är en digitalt tillgänglighetsanpassad webbversion av beslut som är daterat den 16 juni 2023. Det godkända originaldokumentet finns arkiverat i vårt digitala ärendesystem och har diarienummer 3273-2023.

Mottagare är Ljusnan-Voxnan älgförvaltningsgrupp.

Avsändare är Länstyrelsen Gävleborg.

Beslut

Länstyrelsen beslutar att godkänna revidering av älgförvaltningsplanen för Ljusnan-Voxnans älgförvaltningsområde. Planen är giltig till och med jaktåret 2025/2026 i enlighet med nedanstående tabell.

År	2023	2024	2025
Tjur	73	134	145
Hondjur	49	110	119
Kalv	122	243	264
Antal älgar totalt	244	487	528
Andel tjur av vuxna (%)	60%	55%	55%
Andel kalv av total avskjutning (%)	50%	50%	50%
Areal (ha för respektive år)	405 771	405 771	405 771
Totalt per 1000 ha	0,6	1,2	1,3

Beskrivning av ärendet

Den 19 april inkom Ljusnan-Voxnans älgförvaltningsgrupp med en ansökan om revidering av älgförvaltningsplanen för Ljusnan-Voxnans älgförvaltningsområde inför kommande jaktår. I ansökan bifogades förvaltningsplan tillsammans med protokoll från genomförda samrådsmöten inom förvaltningsområdet. Förvaltningsplanen var enhälligt antagen inom älgförvaltningsgruppen.

Länstyrelsen skickade den 28 april en begäran om komplettering till älgförvaltningsgruppen med anledning av att felaktiga uppgifter om areal, spillningsinventering samt trafikdödlighet framkommit vid granskning av

förvaltningsplanen. Länsstyrelsen ifrågasatte även älgförvaltningsgruppens val att nyttja ett annat täthetsvärde än det typvärde som presenterades i resultatet från beräkningarna i den nationella beräkningsmodellen som tagits fram av Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU). Älgförvaltningsgruppen hade i ansökan om revidering angett en täthet på 4,7 älgar /1000 ha, enligt beräkningsmodellen skulle älgstammens täthet efter senaste jakt ligga på 4,9 älgar/1000 ha. Länsstyrelsen ifrågasatte även varför vargpredation helt uteslutits ut beräkningarna.

Älgförvaltningsgruppen inkom den 3 maj med kompletteringar där justering av areal, data från genomförda spillningsinventeringar samt trafikdödligheten gjorts. I den inkomna kompletteringen resonerar älgförvaltningsgruppen att användandet av ett lägre täthetsvärde har utgått från försiktighetsprincipen med tanke på den skillnad som visat sig från fjolårets värde på 3,6 till årets 4,9 älgar/1000 ha enligt beräkningarna från SLU, bedömningen att vargpredation rimligen kan förekomma inom förvaltningsområdet trots avsaknad av kvalitetssäkrade vargrevir samt de uppgifter som inkommit till älgförvaltningsgruppen genom samrådsmöten som genomförts under våren.

Älgförvaltningsgruppen ställer sig frågande till den skillnad som är mellan de siffror som anges för andelen tjur samt antalet kalv/ko i älgobssiffrorna och de siffror som presenterades i SLU:s beräkningar.

Kjell Leonardsson vid SLU meddelade att siffrorna från beräkningarna är arealviktade och att siffrorna från beräkningsmodellen tar hänsyn till den bias som kommer från att vissa djur (huvudsakligen ko och ko med kalv) kan observeras flera gånger under observationsperioden.

Länsstyrelsen skickade den 5 maj en begäran om komplettering där länsstyrelsen meddelar att man delar älgförvaltningsgruppens bedömning att hänsyn bör tas till predation trots att det inte förekommer något vargrevir som kvalitetssäkrats under vinterns inventering. Länsstyrelsen förespråkar dock att underlaget från beräkningsmodellen nyttjas i första hand och att predationen inte ska tas hänsyn till genom att sänka tätheten i vinterstammen. Länsstyrelsen konstaterar vidare i begäran att de siffror som presenterats i beräkningsmodellen troligen är de mest korrekta men att det även kan finnas fog för att använda sig av medelvärde för älgobsen.

Älgförvaltningsgruppen inkommer den 10 maj med en komplettering till länsstyrelsens begäran. I denna framgår att älgförvaltningsgruppen vidhåller den tidigare inställningen om att gruppen med vill nyttja det försiktighetsmått om 0,2 älgar/1000 ha som tidigare angetts utifrån vad som framkommit vid samrådsmöten med representanter från älgskötselområdena i förvaltningsområdet. Älgförvaltningsgruppen menar även att de har stöd i att inte ange någon predation i Älgfode baserat på att beräkningsmodellen ska ta hänsyn till förekomsten av ensamma vargar under den övriga dödligheten, varpå de även justerat fördelningen i den

övriga dödligheten att omfatta några ytterligare kalvar än vuxna djur än vad som framgår i populationsfördelningen enligt beräkningsmodellen. Älgförvaltningsgruppen har även valt att använda värdet från det senaste årets älgobs gällande kalv/ko med motiveringen att förvaltningsområdet idag saknar vargrevir.

Vid ytterligare komplettering från älgförvaltningsgruppen den 15 maj framkommer att älgförvaltningsgruppen vid samråd och diskussioner gällande tätheten i älgstammen inom förvaltningsområdet har nyttjat den information som finns utifrån flyginventering av älg i projektet Viltamverkan i brandens spår samt utifrån den information som framkommit att det enligt SLU:s beräkningar finns risk att den beräknade tätheten är något högt skattad om den övriga dödligheten är hög.

Den 24 maj skickade länsstyrelsen ytterligare en begäran om komplettering till älgförvaltningsgruppen tillsammans med ett förtydligande gällande vilka typer av faktabaserade underlag som älgförvaltningsgruppen måste använda sig av vid framtagande av förvaltningsplanen för att de ska kunna bedömas som relevanta.

Länsstyrelsen meddelade därför förvaltningsgruppen att de med anledning av detta förtydligande bör se över andelen kalv per ko. Länsstyrelsen anser att det underlag som bör användas är den siffra som beräknats utifrån den nationella beräkningsmodellen eller treårsmedelvärdet från älgobsen.

Den 31 maj inkom älgförvaltningsgruppen med följande motiveringar till att bibehålla de underlag som tidigare presenterats. Älgförvaltningsgruppen lyfter att den övriga dödligheten är hög enligt den nationella beräkningsmodellen, något som enligt förvaltningsgruppen troligen är till följd av ytterligare predation från exempelvis "strövargar". Förvaltningsgruppen lyfter även fjolårets beräkning i den nationella beräkningsmodellen samt den svårighet flertalet älgjaktsområden haft att nå avskjutningsmålen, trots den stora sänkningen i avskjutning som gjordes inför jakten 2022/2023. Älgförvaltningsgruppen vidhåller med anledning av detta att den tidigare bedömningen om 4,7 älgar/1000 ha i vinterstam därmed ska bibehållas i förvaltningsplanen.

Älgförvaltningsgruppen lyfter att det är avgörande att få till ett rättvisande värde för kalv/ko i Älgfrode-beräkningarna med tanke på skillnaderna detta värde kan skapa i prognosen. Älgförvaltningsgruppen anser vidare att det inte blir rättvisande att i dagsläget använda sig av ett treårigt medelvärde eftersom älgobsen vid dessa lägen omfattar ett predationstryck från 1,5 vargrevir. Älgförvaltningsgruppen vidhåller därmed att det rimligaste värdet för kalv/ko är det sista årets värde enligt älgobsen.

Externa yttranden

Länsstyrelsen skickade den 4 maj en begäran om yttrande till Skogsstyrelsen samt Svenska Jägareförbundet för att få inspel från dessa instanser gällande den ansökan om revidering som inkommit från älgförvaltningsgruppen.

Den 15 maj inkommer Svenska Jägareförbundet med yttrande över ansökan om revidering av förvaltningsplan. Svenska Jägareförbundet meddelar i yttrandet att de ser positivt på älgförvaltningsgruppens inställning att höja älgstammen inom området som på längre sikt kan komma att säkerställa jakten inom området. I yttrandet påtalar Svenska Jägareförbundet vidare den försiktighetsprincip som finns om gränsen på 5 älgar/1000 ha vad gäller utrymmet för jakt i områden med högt predationstryck från björn och varg. De lyfter även att det för närvarande förekommer en stationär varg inom området och att det av den anledningen skulle kunna komma ske en etablering i området med kort varsel, något som även kan komma att förändra utrymmet för det jaktliga uttaget inom förvaltningsområdet.

Svenska Jägareförbundet anser att typvärdet för området följer den förväntade utvecklingen med hänsyn till trenden för avskjutning, obs och spillning. Om en förvaltningsplan kan tas fram med förankring hos samtliga representanter är det positivt för förvaltningen. Att en plan tas fram med viss försiktighet i området kan vara lämpligt med hänsyn till rovviltsläget och beräknad nivå på älgstammen.

Den 17 maj inkom Skogsstyrelsen med yttrande över ansökan om revidering av förvaltningsplan. Skogsstyrelsen har i sitt yttrande lyft ett antal punkter gällande förvaltningsplanen där de anser att slutsatserna inte stödjer den plan som presenterats.

Skogsstyrelsen menar att älgobs, spillningsinventering och reproduktionen är ökande och ställer sig därför frågande om älgstammen har varit minskande under de senaste tre åren.

Skogsstyrelsen menar att älgbetesinventeringen (ÄBIN) visar att om skogsskadorna fortsättningsvis ska hållas i balans med fodermängderna så får inte älgstammen öka i storlek. De menar vidare att ett gynnsamt betetryck och markägare som upplever att skadorna är godtagbara, ger förutsättningen för att på sikt öka kvaliteten och reproduktionen.

Skogsstyrelsen lyfter att förekomsten av rönn, asp, sälj och ek (RASE) är lågt i området vilket kan tyda på att fodertillgången är låg i kombination med högt betetryck.

Skogsstyrelsen menar att en ytterligare ökning av älgstammen skulle kunna ge negativa effekter på skogstillståndet. Skogsstyrelsen lyfter slutligen att andelen oskadade stammar i förvaltningsområdet är 74% vilket är lågt i relation till målet på 85%.

Motivering till beslutet

Länsstyrelsen bedömer att älgförvaltningsplanen för Ljusnan-Voxnans älgförvaltningsområde är framtagen i enlighet med 18 och 20 §§ Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt efter älg och kronhjort (NFS 2011:7).

Länsstyrelsen konstaterar att det ska finnas möjlighet att röra sig inom det utsatta konfidensintervallet som beräknats fram av den nationella beräkningsmodellen och att det därmed ska finnas möjlighet att frångå typvärdet. För att detta ska kunna ske krävs faktabaserade underlag som styrker förslag om att frångå typvärdet. Exempel på faktabaserade underlag kan vara resultat/siffror från basmetoderna eller vidare analyser från beräkningsmodellen. Att endast hänvisa till att samråd har skett är, i myndighetens bedömning, inte att likställa med faktabaserade underlag.

Ljusnan Voxnan älgförvaltningsområde har enligt beräkningsmodellen ett för området högt skattat värde för övrig dödlighet vilket enligt Kjell Leonardsson kan innebära en risk att tätheten för älgstammen i området har överskattats något. Länsstyrelsen menar därför att det kan finnas fog för älgförvaltningsgruppen att justera typvärdet något.

Länsstyrelsen medger att det är rimligt att frångå kravet om treårsmedelvärde för antalet kalv/ko och att därmed använda sig av det senaste årets värde enligt älgobs. Detta då älgförvaltningsområdet gått från att beröras av 1,5 vargrevir 2022 till att i enlighet med det senaste årets inventeringsresultat endast beröras av enstaka vargindivider. Länsstyrelsen anser även att det av samma anledning finns fog att avvika från det underlag som presenterats gällande kalv/ko ur den nationella beräkningsmodellen.

Länsstyrelsen vill poängtera behovet av att älgförvaltningsgruppen genomför noggrann uppföljning i förvaltningsområdet med anledning av att området historiskt hyst i snitt 1,6 vargrevir per år och att en eventuell nyetablering därför skulle påverka förvaltningen av älg.

Länsstyrelsens samlade bedömning är med hänvisning till föregående års utfall att den planerade avskjutningen är rimlig att uppnå och att planen ska godkännas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 3 d § jaktförordningen (1987:905) ska älgförvaltningsgruppen för ett älgförvaltningsområde upprätta en älgförvaltningsplan för området. Planen ska godkännas av länsstyrelsen.

Av 18 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt efter älg och kronhjort (NFS 2011:7) framgår att en älgförvaltningsplan ska tas fram för en period om tre år och innehålla åtminstone de uppgifter som framgår av bilaga 1 till föreskrifterna. Planen ska tas fram i enlighet med, och baseras på uppgifter som framgår av, 18 § samma föreskrifter.

Information

Enligt 18 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt efter älg och kronhjort (NFS 2011:7) ska älgförvaltningsgruppen minst en gång om året se över älgförvaltningsplanen och vid behov föreslå ändringar för länsstyrelsens godkännande. Inför utgången av treårsperioden ska en ny plan tas fram i enlighet med nämnd paragraf.

Detta beslut kommer att finnas tillgängligt på Länsstyrelsen Gävleborgs hemsida

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Sandra Wahlund med vilthandläggare Emma Forsgren som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning Naturvårdsverket

Kopia till

Skogsstyrelsen
Svenska Jägareförbundet

Kontaktuppgifter till Länsstyrelsen

Kontakta oss via e-post gavleborg@lansstyrelsen.se, postadress
Länsstyrelsen Gävleborg, 801 70 Gävle, eller ring vår växel 010-225 10 00.

Vår webbadress är lansstyrelsen.se/gavleborg.

Ni kan överklaga beslutet hos Naturvårdsverket

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos Naturvårdsverket.

Så här överklagar ni beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Gävleborg antingen via e-post; gavleborg@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Gävleborg, 801 70 Gävle.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det Naturvårdsverket som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, gavleborg@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 10 00. Ange diarienummer 3273–2023.